У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 126. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 10-го ЛИПНЯ (JULY) 1970 Ч. 126. VOL. LXXVII.

В Об'єднаних Націях відкрито конференцію молоді з участю „професійних юнаків"

Об'єднані Нації. — В четвер 9 липня відкрито у великій залі Генеральних Асамблей Об'єднаних Націй в Ню Йорку міжнародну конференцію молоді, передбачену на 9 днів. В дні відкриття — прибуло до Ню Йорку 638 делеґатів із 110 країн, при чому заповіджено, що з Куби й Конга делеґати знаходяться вдорозі. Совєтський Союз, Совєтську Україну й Совєтську Білорусь „репрезентує" спільна делеґація з 15-ох осіб. Американська делеґація складається з 5-ох осіб у віці 18-22 роки, але в комуністичних делеґаціях переважають „професійні юнаки", з проріdjженим уже волоссям і поморщеними обличчями. За газетними коментарями — ці „лідери молоді" є спеціяльно вишколеними „спецами", які приїздять на всі міжнародні конференції, щоб використовувати їх для комуністичної пропаганди. Одним із таких „юнаків" був грецький еміґрант - композитор, 44-річний Мікіс Теодоракіс, комуніст, який у своїй промові атакував теперішній режим у Греції. Совєтська делеґація вимагала виключити з конференції делеґатів з Південного В'єтнаму, Південної Кореї і Вільного Китаю, закинувши організаторам, що вони повелися дискримінаційно супроти Північного В'єтнаму, Північної Кореї й Комуністичного Китаю. Представник організаційного Комітету негайно спростував, що всі ті країни дістали однакове запрошення, але відкинули його. Молода Денніс Смит з Джамейки зголосила нагороджене оплесками внесення, щоб промовці перестали виголошувати пропаґандивні промови, і так само оплесками нагороджено заклик 21-річної американки Деббі Енн Шор, щоб промовці не ділилися на „капіталістів" і „комуністів", а на членів конференції, що розглядає проблеми молоді. Генеральний секретар ОН У Тант заявив у вступній промові, що скликано ту конференцію у свідомості, що Об'єднані Нації, які складаються з дорослих дипломатів, не виконують якслід свого завдання. Він приписував вину у цьому вузькому державному егоїзмові.

Палата Репрезентантів ударемнила намагання противників війни у В'єтнамі обмежити військові операції в Камбоджі

Вашингтон. — З допомогою різного роду парляментарних маневрів керівництво Палати Репрезентантів добилося до припинення дебат у справі Камбоджі. Цим способом ударемнено намагання деякої частини конгресменів, наставлених вороже до війни у В'єтнамі, перевести негайно голосування над поправкою сенаторів Купера й Чирча про обмеження майбутніх військових операцій у Камбоджі. Рішення припинити дебати над цією справою прийнято 347 голосами проти 153. Воно не визначає ще остаточного відкинення зґаданої поправки, але може причинитися до застрягнення цієї справи під час її розгляду конференційною сенатсько-палатною комісією, що її завданням мало б бути узгіднення обох версій резолюції в справі повновластей для Президента щодо дальшого ведення військових операцій у Камбоджі. Під час дебат над цією резолюцією в Сенаті до неї була додана сенаторами Купером і Чирчом поправка про обмеження конституційної влади Президента ЗСА, як головнокомандувача збройних сил країни. Більшість членів Палати Репрезентантів висловлюються рішуче проти поправки сенаторів Джана Шермана Купера, республіканця з Кентакі, і Френка Чирча, демократа з Айдаго, яка забороняє будь-яке видаткування державних грошей для збройних сил ЗСА в тому й летунства чи американських військових дорадників у Камбоджі, як також будь-яку допомогу для інших держав, які бажали б післати туди свої збройні сили.

Совєти приспішено розбудовують далекосяжні ракети — проти Америки

Вашингтон. — Секретар оборони Мелвін Лерд ствердив на пресовій конференції в четвер 9 липня ц. р., що Совєтський Союз приспішено розбудовує становища своїх далекосяжних міжконтинентальних ракет, озброєних атомовими „головками", при чому йдеться про всі три найпотужніші роди міжконтинентальних ракет — „СС-9", „СС-11" і „СС-13". Лерд звернув увагу, що Совєти переводили те зброєння однаково під час і після підготовної американсько-совєтської конференції в Гельсинках в листопаді минулого року, як і після відкриття теперішньої конференції ЗСА і СССР у Відні про припинення атомових перегонів між тими двома великодержавами.

З інших справ, що їх заторкнув секретар оборони, найважливішою була заява, що американський Уряд не тільки виконає приречення президента Ніксона щодо відкликання з В'єтнаму до кінця квітня насупного року 150.000 вояків, але вірогідно відкличе їх швидше. Він заповів, що до 15 жовтня ц. р. стан американського війська у В'єтнамі обнизиться з теперішньої цифри 410.000 до 384.000. Водночас секретар оборони заповів відкликання частини американських вояків з Південної Кореї, однак ствердив, що Америка покищо не плянує скорочення своїх військ в Европі. Зате під час своєї недавньої подорожі по Західній Европі перестеріг тамошніх союзників Америки, що вони мусять прикласти більше зусиль і жертв для оборони Европи. Лерд висловився з захопленням про 6-ту американську морську фльоту на Середземному морі, яка — мовляв — знаходиться у стані постійного воєнного поготівля у зв'язку з загрозливою ситуацією на Близькому Сході та зосереджуванням совєтської фльоти у східній частині Середземного моря. Однак Мелвін Лерд заперечив газетні вістки, наче б Уряд плянував вислати американське військо до Ізраїлю для противаги совєтським військовикам в Єгипті.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ПРОГОЛОСИВ ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Українські представники з мейором Ліндсеєм під час проголошення Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку. Стоять (зліва): Йосип Лисогір, пані Катерина Пелешок, пані Марія Душник, д-р Володимир Душник, голова Міської Ради Тома Кют, мейор Ліндсей та голова Об'єднаного Комітету мґр. Роман Гуглевич і три дівчини в національних одягах: Богданна Вітюк, Доротея Басько та Юлія Кострнба.

Ню Йорк. — У четвер, 9-го липня, тут у приміщенні міського управління відбулася зворушлива врочистість підписання посадником міста Джаном В. Ліндсеєм проклямації, що проголошує тиждень від 12 до 18-го липня Тижнем Поневолених Націй і закликає населення міста відзначити цей Тиждень відповідними молитвами і церемоніями. В урочистості підписання проклямації та проголошення Тижня Поневолених Націй у цій світовій метрополії взяли участь численні групи громадян, що походять з країн, поневолених комуно-московським імперіялізмом. У проклямації, що її підписав і проголосив посадник Ліндсей, сказано:

„Як американці, віддані демократичним вартостям, ми глибоко симпатизуємо із справедливими аспіраціями народів в Східній та Центральній Европі і в інших частинах світу. Ми вважаємо, що всі люди повинні мати волю, яку ми цінимо. Як ми намагаємося жити в мирі з усіми націями, ми віримо, що більше націй здобудуть нагоду жити в мирі. Конґрес З'єднаних Стейтів одноголосно схвалив Закон 86-90, визначуючи третій тиждень липня кожного року, як Тиждень Поневолених Націй. Нарід З'єднаних Стейтів запрошений відзначати цей тиждень відповідними молитвами і церемоніями. Отже тому я, Джан В. Ліндсей, мейор міста Ню Йорку, оцим проголошую 12 до 18-го липня 1970 року, як Тиждень Поневолених Націй. Я закликаю ню-йоркчан мирно виявити їхню турботу будучністю та індивідуальними правами в Східній і Центральній Европі та де ці права загрожені чи порушувані"...

Підписаний Джан В. Ліндсей, мейор.

Президент Ніксон пропонує переорганізацію федеральних аґенцій для справ оточення

Вашингтон. — В переданому у четвер 9 липня Конґресові спеціяльному зверненні президент Ричард Ніксон запропонував реорганізацію двох федеральних аґенцій, що їх завданням координувати змагання і працю уряду для з'ясовування, охорони і покращування національного оточення. Згідно із пропозицією, висловленою в цьому зверненні, уся боротьба із занечищуванням повітря і води і контроля над цим занечищуванням мала б бути передана незалежній Аґенції Охорони Оточення. Усі ж повітряні й морські досліди мали б бути передані у відання й під керівництво Крайової Океанічної й Атмосферичної Адміністрації, створеної в рамцях Департаменту Торгівлі. Обидва проєкти мали б увійти в дію автоматично, якщо проти них не заперечить протягом шістдесяти днів Конґрес ЗСА. Пропоновані аґенції не мали б якихось нових відмінних від ведених досі федеральним урядом функцій. Їхня діяльність в нових організаційних рямках мала б тільки допомогти здійснювати поставлені в цих ділянках завдання з більшою ефективністю. Нова Аґенція Охорони Оточення мала б нараховувати 5,650 службовців і її бюджет у фіскальному 1970 р. становив би 1,4 мільйона дол. Грошові засоби для її праці мали б бути передані з інших федеральних департаментів. Друга із пропонованих аґенцій — Крайова Океанічна й Атмосферична Адміністрація, скорочено НОАА, матиме 12,000 службовців і бюджет в сумі 270 мільйонів долярів.

Згинув сьомий американський генерал у Південному В'єтнамі

Сайґон. — Американські керівні військові кола стривожені долею генерала Джорджа В. Кейзі, який в минулий вівторок вилетів разом із шістьма старшинами гелікоптером на відвідини до одного військового шпиталю і більше не вернувся. Офіційно не виявлено, відкіля саме вистартував той гелікоптер й куди летів, але повідомлено, що літаки, вислані на розшуки, віднайшли рештки гелікоптера, який вірогідно розбився об одну гору. 48-літній генерал Джордж Кейзі, абсольвент Військової Академії у Вест Пойнті й батько п'ятеро дітей, які перебувають з його дружиною в стейті Мессачусетс, був командувачем Першої американської „Кавалерійської" дивізії, яка брала участь в операціях у Камбоджі, та керував її відворотом відтіль. Якщо потвердиться здогад, що він згинув, то ген. Джордж Кейзі буде вже сьомим з черги американським генералом, який згинув у Південному В'єтнамі під час виконування своїх обов'язків. У газетах появилася вістка, що одною з причин низького морального рівня та низької бойової здатности державного війська Камбоджі є той факт, що його командуючі генерали сидять у містах, а не на фронті з своїм військом.

Українські студенти Ню Йорку протестують у заклику до Світової Асамблеї Молоді проти арештів й русифікації в Україні

Ню Йорк. — Українські студенти цієї метрополії, зорганізовані в Українській Студентській Громаді, опублікували трьома мовами — англійською, французькою й українською й поширюють серед учасників Світової Асамблеї Молоді, яка відбувається тепер в ОН у Ню Йорку, заклик такого змісту:

„Глибоко переконані, що справедливість і права людини є універсальні, ми українські студенти звертаємося до Вас, щоб Ви разом з нами стали в обороні наших переслідуваних братів і сестер в Українській ССР, і запротестували проти:

1. Примусового вживання російської мови у вищих учбових закладах в Україні.

2. Виключення з вищих учбових закладів в Києві, Львові, Дніпропетровську, Харкові й інших містах студентів, що їх єдиний „злочин" був протест проти дискримінації української мови, культури, русифікації України і домагання здійснити права людини, що є забезпечені конституцією УССР і СССР.

3. Нелеґального ув'язнення українських студентів, без відкритих судів і під фальшивими обвинуваченнями, в концентраційних таборах і тюрмах. Насправді їх репресовано за національну свідомість і політичні переконання.

4. Обмеження туристичних поїздок закордон українських студентів з УССР.

5. Заборони вільно подорожувати по УССР студентам із Заходу і таких прикрих випадків, які мали місце минулого року, коли групу українських студентів з ЗСА викинено на підставі фальшивих обвинувачень в „поширюванні анти-совєтської проґаґанди"...

Ми вимагаємо, щоб звільнено всіх політичних в'язнів в СССР, щоб зліквідовано всі концентраційні табори, політичні тюрми і „психіятричні клініки", де КҐБ ув'язнює умово здорових людей.

Ми вимагаємо звільнення Валентина Мороза, українського культурного діяча, якого знову нелеґально арештовано 1 червня 1970 року.

Ми вимагаємо відновлення українізації у всіх ділянках життя УССР, зокрема в галузі освіти. Ми вимагаємо друкування українсько-мовних шкільних підручників і впровадження української мови як навчальної у всіх учбових закладах УССР.

Ми вимагаємо рівних прав для української меншости в інших республіках СССР. Такі права є забезпечені конституцією СССР".

21-ий Здвиг українців Америки і Канади відбувся в Дітройті й на Оселі „Київ"

Дітройт. — Заходами Організацій Українського Визвольного Фронту відбувся 4 і 5 липня вже 21-й щорічний Здвиг українців Америки і Канади в складній формі: у м. Дітройті і на Оселі СУМ „Київ", поблизу того міста. Першого дня Здвигу відбулася в Дітройті зустріч Об'єднань Жінок ОЧСУ та Ліги Визволення України з Канади, з доповіддю п-і Оксани Романишин „Жінка на передових позиціях в боротьбі за Бога і Україну" і доповіддю п-і Дарії Рихтицької на тему „Жінка — сторож родинного вогнища". Вечірня програма Зустрічі мала характер студійної сесії і концерту. Вечір проходив під знаком вшанування пам'яті Головного Командира УПА і Провідника ОУН на Рідних Землях ген.-хор. Тараса Чупринки - Романа Шухевича. Доповіді й короткі виступи черґувалися з концертовими точками. Доповідали: О. Матла з Торонта, мґр. В. Щербій, д-р Мелодія-Крук, програмою вів актор М. Кавка, до 300 гостей промовляв мґр. М. Дужий. У мистецькій програмі виступали: співачка Христина Липецька, тенор Олег Хміль, Жіночий Ансамбль „Веселка" з Дітройту, при фортепіяні — Оксана Скипакевич. Недільна програма Здвигу, на Оселі „Київ" за 40 миль від Дітройту, розпочалась Богослуженням, яке в присутності мас народу відправив о. д-р В. Ґавліч.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Поетку Наталію Ґорбаневську посадили в божевільню

Тридцятирічну оригінальну російську поетку і матір двох малих дітей, Наталію Ґорбаневську, після закритого суду в Москві оголосили „божевільною" і запроторили в „лікарню особливого типу" на невизначений термін. Затримана поетка не була присутня під час рішення московського міського суду. Ще раніше її обвинувачували в розповсюдженні „антикомунізму": Наталія Ґорбаневська відверто виступала на захист заарештованих у 1968 році письменників А. Ґінзбурґа і Ю. Ґаланскова, а в серпні 1968 р. брала участь у демонстрації в Москві проти окупації Чехо-Словаччини військами СССР. Тоді КҐБ заарештувало її на Красной Площі й дуже побило. В минулому році її знов заарештували за демонстрацію проти большевицького режиму, протримали якийсь час у лікарні біля знаменитої середньовічним жахом Бутирської в'язниці і випустили, але вже з пересторогою, що її проголосять божевільною. На найновішому суді Н. Ґорбаневську обвинувачували, нібито вона бере участь у випусках підпільного видання російською мовою „Хроніка тєкущіх собитій", але цього не змогли доказати. Та вже й попередніх обвинувачень вистачило для московського правосуддя, щоб запроторити молоду матір і мистця слова в божевільню.

Тиждень Поневолених Націй в Дітройті

Дітройт. — Організаційний Комітет Тижня Поневолених Націй, спільно з ПАБНА і Станицею АБН, заплянували різноманітне відзначення Тижня Поневолених Націй у Дітройті. Почесний Комітет ТПНацій очолив губернатор стейту Вілліям Дж. Мілікен, входять до нього сенатори Гарт і Ґріффін та 19 конґресменів. Діловий Комітет є під головством Зіґурд Рудітє і голови Станиці АБН у Дітройті п. Богдана Федорака; голови Комісій: М. Бажанський, Емілія Запорожець, М. Климишин, ред. П. Рогатинський, Е. Барда і Ф. Запарацкас. Відзначування Тижня Поневолених Націй в неділю 12 липня, крім відповідних Богослужень у Церквах, відбудеться ще шляхом відкриття в суботу 11 липня в Венському університеті Виставка Книжки, в якій беруть участь представники 15 Поневолених Націй. Виставлена література буде свідчити правду про СССР і країни сателіти та викриватиме „гуманіста" Леніна. Виставка буде тривати до кінця місяця липня. Як і минулого року, вулицями Дітройту в неділю проіде велика моторкада з прапорами Поневолених Націй і транспарентами — від Головної Бібліотеки до центру міста. Святкова частина відбудеться в „Меморіял Голл", де промовлятимуть суддя Джордж Вашара та радна Дітройту п-і Маруся Бек, в кінці — мистецька частина, виконана ансамблями з різних національних спільнот.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

АМЕРИКАНСЬКЕ ВІЙСЬКОВЕ ЛЕТУНСТВО ОБРАЛО тип літака „Боінг 707" за модель для такого удосконалення, щоб ескадриля з 42-ох таких літаків стала неначе стрижнем оборони Америки. Ці нові літаки будуть виві́новані такими радарними спорудами й компютерами, що стануть „очима і вухами" цілої американської оборонної системи. Будова таких літаків обрахована покищо на 2 більйони дол.

У ТАІ (СІЯМІ) АРЕШТУВАЛИ лідера тамошніх комуністів, 50-річного Прасерта Тявчані, який був насправжнім керівником 5.000 комуністичних партизанів, що користуються тихою підтримкою збоку кругло 25.000 таїських бідняків. За тим видатним комуністом-революціонером таїські власті даремно шукали від трьох років. Його ареештування оприлюднено, як поважну подію в Таі: це великий удар для тамошнього комуністичного руху.

„Ч. СІЧ" НЮАРК — „РУХ", ПОЛЬЩА 0:8

Футболісти „Чорноморської Січі" з Нюарку потерпіли поразку 0:8 в міжнародній зустрічі з дружиною „Рух" з Польщі, яка відбулася минулої середи, 8-го липня на стадіоні в Нюарку. Дружина „Рух" з міста Хожуф у Польщі відбуває турне по ЗСА на запрошення польських футбольних клюбів з Чікаґа. Змагання „Ч. Січі" з „Рухом" приглядалося около 1.000 осіб.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ

Джерзі Сиbі. (Я. П.) — Минулого понеділка 6 липня 1970 р., тут, в приміщенні головної канцелярії УНСоюзу, відбулася третя з черги, а друга в цьому році, повноденна конференція обласних організаторів УНСоюзу, в якій взяли участь Степан Гавриш, якого область простягається на стейти Ню Джерзі, Пенсилванію, Мериленд і Делевар; Василь Дідюк, який відає провінціями Східної Канади, та Євген Репета, до області якого входять великі стейти Іллиной, Огайо й Мишиґен, а також директор Канадійської канцелярії Богдан Зорич. В конференції взяли участь також головний предсідник Йосип Лисогір, заступник гол. пред. і рекордовий секретар Володимир Сохан, та гол. касир Петро Пуцило, а керував нею головний секретар, який водночас відає організаційними справами, Ярослав Падох.

На програму конференції склалися: огляд недавно закінченої конвенційної кампанії й плянування дальших, вакаційної і осінньої кампаній, що реферував д-р Я. Падох, завдання обласних організаторів у зв'язку з рекордовим відділом головної канцелярії, які реферував п. В. Сохан, та завдання організаторів у зв'язку з фінансовим відділом, що їх реферував дир. П. Пуцило. Головний предсідник Йосип Лисогір подав ряд своїх спостережень та порад для організаційної праці на майбутнє.

Окремими проблемами, які основно обговорено й в яких винесено відповідні рішення, були: вишкіл, відмолодження і поліпшення складу відділових урядовців; злука малих й нежиттєздатних Відділів; підщу-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЙНИХ НАРАД УНС. Сидять (зліва): головний касир Петро Пуцило, головний радний і обласний організатор Степан Гавриш, директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, головний секретар і керівник нарад д-р Ярослав Падох, головний радний і обласний організатор Василь Дідюк, головний радний і обласний організатор Євген Репета, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та головний предсідник Йосип Лисогір.

ДО УВАГИ УЧАСНИКАМ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ В НЮ ЙОРКУ

Український Об'єднаний Комітет метрополітального Ню Йорку, Організації Визвольного Фронту та ін. організації-учасники, підпорядковуючись загальноамериканському Комітетові Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку, повідомляють, що збірка українських демонстрантів у неділю 12 липня на розі 59 вулиці й 5-ій евню розпочнеться о 9-ій г. ранку, на „Готель Пляза". Звідти учасники із прапорами організовано перейдуть до катедри св. Патрика на Богослуження в інтенції свободи Поневолених Націй, яке цього року відправлятиме український католицький Владика Єпископ Йосиф Шмондюк. Початок Богослуження о 10 г. ранку. Після Служби Божої українські демонстранти, як і всі інші учасники, перейдуть з прапорами і транспарентами до „Бендшел" у Центральному Парку на антибольшевицьку маніфестацію. Вона має за пляном закінчитись о год. 1:30, і звідти всі учасники в лавах перейдуть перед будинок совєтського представництва до ОН при 67 вул. і Лексінґтон евню, де відбудеться пікетування совєтської місії. Цієї неділі, 12 липня, як і наступної, 19-го липня, на острові статуї Свободи, де відбудеться закінчення відзначувань Тижня Поневолених Націй, — будуть роздаватись англомовні летючки проти комуністичного колоніялізму-імперіялізму та творця кацету для народів — СССР — Леніна. Українські молодечі організації мають прибути на маніфестацію із своїми прапорами та в уніформах; побажанна народна ноша серед старшого громадянства.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Маніфестація принципу волі

В 1959 р. 86-ий Конгрес прийняв закон ч. 86-90, за яким, після аргументації у 9-ох точках стверджується, що „. . . уповноважується і прохається Президента видати Проклямацію, яка визначує третій тиждень в липні 1959 як Тиждень Поневолених Націй, та запросити нарід З'єднаних Стейтів, щоб відзначив цей Тиждень відповідними церемоніями і активностями. Далі, уповноважується та проситься Президента видавати подібну проклямацію щороку, аж поки прийде час, що волю й незалежність осягнуть всі поневолені нації світу". У тому законі говориться виразно про „зрозуміння і симпатії" для природних самостійницьких аспірацій народів. Щоб не було непорозуміння, кого саме закон має на думці, то сказано там: „Тому, що від 1918 року імперіялістична і агресивна політика російського комунізму привела у висліді до створення величезної імперії, яка становить виразну загрозу для безпеки З'єднаних Стейтів і всіх вільних країн у світі . . ." У наступній точці називається 24 країни, які втратили свою волю внаслідку „безпосередньої або посередньої агресивної політики комуністичної Росії", а між ними на четвертому місці названо Україну.

Тому щорічний Тиждень Поневолених Націй є пригадкою, що ЗСА не забули про існування у світі країн і народів, які були вільними, стали поярмленими, але змагають до відзискання втраченої волі. Тиждень Поневолених Націй не означає зміни американської актуальної закордонної політики, але є одним із доказів, що та політика може змінитися, коли тільки настане пора для здійснення природних державницьких аспірацій поярмлених комуністичним імперіялізмом народів. І тому така маніфестація принципу вірности ідеалам волі і маніфестація прихильности поярмленим націям — це не пуста річ. Вона підкреслює правильність наших самостійницьких прав, амбіцій і змагань та дає їм моральну підтримку. Відповідною активною участю у Тижні Поневолених Націй ми підсилимо його значення.

Коли Просв. Кир Йосиф Шмондюк правитиме в асисті численного духовенства та в приявності Кардинала Кука в соборі святого Патріка у Ню Йорку Архиєрейську Богослужбу в неділю 12 липня ц. р. в наміренні України й інших поневолених націй — то це буде ще одна пригадка, що без привернення державної волі Україні не буде миру й безпеки у світі.

Ліквідація Дубчека

Позбавлення Александра Дубчека становища амбасадора в Туреччині й виключення його з комуністичної партії Чехо - Словаччини, якій він служив, як її перший секретар в першій половині 1968 року, і позбавлення його навіть посольського мандату, кидає похмуру тінь на тку більшість, яка створилась в партійній Президії та в Центральному Комітеті. Очевидно, це маленькі люди, підлесливі й коліноприклонні супроти Москви, — вони опоганюють своєю поведінкою партію і ліквідують легенду про одностайність чеського народу супроти совєтської інвазії. Очевидно, величезна більшість чехів і словаків стали внаслідку тієї інвазії з колишніх русофілів русофобами і на тлі тієї більшости — чеські й словацькі сталіністи є народними покидьками. А втім, за таких покидьків ввесь нарід завжди платить своїм добрим іменем.

Але ті, які голосували за викинення Дубчека і мстяться на його прихильниках за короткий демократизаційний курс їх політики в Чехо - Словаччині в 1968 році — це тільки безхребетні виконавці волі Москви. І тому факт остаточної політичної ліквідації Дубчека, яка відкриває двері ще до його фізичного переслідування, є ще одним яскравим доказом давнього обличчя большевизму та його теперішніх речників. Він не визнає ніякої навіть найлагіднішої опозиції, він не визнає навіть комуністів, якщо вони грішать найменшими „ухилами" від способу думання кремлівського Політбюра. Колишню російську панславістичну тезу, що „всі слов'янські ріки зливаються до руського моря", пробувано перетворити в теорію, що „багато квітів цвітуть в комуністичному саду". Москва не визнає різнородности комунізму. югославський Тіто перейде до історії, як геній, що зумів створити й захоронити проти Москви окремий, більше людський тип югославського комунізму.

Сталін ліквідував усіх інакодумаючих, ба навіть „скритих ворогів совєтської влади" розстрілами, Брежнєв-Косиґін ліквідують всіх немилих собі безкровно. Коли б Дубчек був у Москві — його, може, відвезли б до дому божевільних. Але річ не в особі Дубчека, Черніка, Смрковського чи іншого чеського комуніста, що мав відвагу говорити й діяти більш по-людськи. Справа в системі і тих, що її створили та її зберігають, як диковину 20-го сторіччя.

В. Ткач

ЕВРОПА ПОМІЖ АМЕРИКОЮ І СССР

В той час, як деякі публіцистичні і політичні кола Заходу все ще покладають надію на відпруження і домовлення з СССР, в світі відбуваються події, які вказують на зовсім провилежний стан міжнародної ситуації. Йде боротьба за впливи, підготовляється проба сил, а в різних „невральгічних" пунктах світу назбиралося стільки вибухового матеріялу, що експлозія може статися зненацька кожної хвилини.

Президент Ніксон в своїй промові 2-го липня ц. р. заявив, що ситуація на Середньому Сході викликає загрозу атомової війни, бо СССР хоче опанувати басейн Середземного моря, що безпосередньо б'є по інтересах ЗСА. Дехто вважає, що своєю заявою през. Ніксон хотів перестерегти своїх европейських приятелів, що не ситуація в Камбоджі і В'єтнамі, а ситуація в безпосередній близькості від західньо - европейських країн змушує до занепокоєння. Бож Середземне море — це вже Европа, а тому ситуація на цьому терені безпосередньо загрожує інтереси західньо - европейських країн.

На другий день після заяви през. Ніксона в Західній Німеччині відбулися дві події: в Нюрнбергу відкрився партійний конгрес баварських християнських демократів, на якому „динамічний" шеф цієї партії, кол. міністер, а тепер один з найтвердіших провідників опозиції, Штравс, заповів безоглядне поборювання соціялістично-ліберального уряду Брандта за його потягнення в господарській і фінансовій ділянках, а головне — за його східню політику супроти СССР. Німецька преса однозгідна в тому, що Штравс робить це в згоді з християнськими демократами цілої Західньої Німеччини, провідник яких, кол. канцлер Кізінгер, був присутній на конгресі й підтримував гострі виступи Штравса. Отже, виходить, що християнсько - демократична опозиція готується до генерального наступу на політику уряду.

Того ж самого дня до Бонну на „консультаційні наради" прибув французький президент Помпіду в супроводі свого прем'єра і кількох міністрів та склав заяву, що Франція цілковито підтримує східню політику Брандта. Він мав би навіть заявити, що буде підтримувати цю політику „також проти всіх її противників".

На тлі цих подій майже непомітними пройшли відомості з Чехо - Словаччини про завершення репресій проти Дубчека його усуненням з комуністичної партії. Західньо - европейська преса лише в коротких замітках стверджує, що останні події в Празі значають цілковиту перемогу нео - сталінізму та цілковите підпорядкування нинішніх чесько - словацьких провідників волі Москви. Але ці події мають своє велике значення: вони свідчать про те, що в той час, коли увага світу прикута до Камбоджі, до Середнього Сходу і до переговорів Західньої Німеччини з СССР, Москва остаточно здушує спротив в сателітних країнах і закріплює в них своє становище.

Штравс й інші провідники християнсько - демократичної опозиції закидають Брандтові, що запроєктований договір з СССР про „зречення від ужиття сили" приймає всі вимоги Москви, яка за це нічого не дає взаміну, і ставить Західню Німеччину в стан, який загрожує їй дістатися під геґемонію СССР. До таких тверджень вони приходять на підставі оголошеного в пресі через недискрецію проєкту договору, що його привіз з Москви спеціяльний уповноважений Брандта віце-міністер Баар після довгих розмов з Громиком. Штравс твердить, що в проєкті договору немає мови про зречення Москви із свого ніби наявного права інтервенції в колишніх ворожих державах, отже в Західній Німеччині. А це, на думку Штравса, робить із Західньої Німеччини ґаранта голосної доктрини Брежнєва.

Заповідаючи безоглядну боротьбу проти Брандта і своє бажання не допустити до заключення договору з Москвою — якщо треба, то шляхом повалення соціялістично - ліберального уряду — опозиція має деякі шанси на успіх. Серед населення Західньої Німеччини помітне незадоволення не тільки східньою, але й господарською політикою уряду — через великий зріст цін в останніх кількох місяцях. Це виявилося, наприклад, в тому, що партії урядової коаліції в червні програли вибори у трьох краях федеральної республіки. Є прогнози, що такий же результат матимуть вибори восени ц. р. в двох краях: Баварії і Гессені. Крім того, опозиція надіється, що серед самих депутатів до парляменту в коаліційних партіях буде чимало таких, які віддадуть свій голос проти ратифікації договору.

Не зважаючи на кампанію опозиції, Брандт підкреслює своє бажання провадити започатковану східню політику. Ця його рішучість, не зважаючи на сумніви в рядах власної соціялістичної партії, викликає в декого підозріння, що Брандт, зневірившись у перспективах політики опертя на Америку й інших західніх союзниках, хоче таки на власну руку досягти відпруження з СССР, вірючи, що колись, у майбутньому, йому вдасться здійснити мрію про об'єднання Німеччини за згодою Москви. Якщо це так, то таку віру належить вважати не тільки фантастичною, але й небезпечною. Бо при сьогоднішньому укладі сил, таке об'єднання могло б бути доконане лише ціною совєтизації всієї німецької території.

Все таки Брандт поводиться останніми тижнями більш стримано. Заповіджена на червень подорож його міністра закордонних справ до Москви для реалізації підготовленого Бааром договору про зречення від ужиття сили і досі не відбулася і її реченець ще не устійнено. Також все частіше проголошуються запевнення, що східня політика уряду Брандта провадиться лише при умові її повного узгіднення із західніми союзниками. Тому приїзд Помпіду і його заяви про підтримку східньої політики Брандта йдуть дуже на руку цьому останньому.

„Але що насправді думає Помпіду і як ставиться Франція до нинішнього, щоправда мирного, „дрангу нах остен" німецької політики? Франція традиційно була завжди по стороні сильної і неподільної російської імперії, в якій вбачала противагу до Німеччини, що була небезпекою для вітальних інтересів Франції. Тепер ця небезпека для Франції збоку Німеччини перестала існувати. Але якщо Німеччина порозуміється з СССР і таким чи іншим чином попаде в орбіту московської геґемонії, як цього боїться німецька християнсько - демократична опозиція, то в якому становищі опиниться тоді Франція, беручи ще й до уваги проникання СССР до басейну Середземного моря і дуже непевну внутрішню ситуацію в Італії, де все більше підносить голову комуністична партія? Тоді роля Франції — не тільки в світовому, але й в европейському маштабі — буде скінчена. Можливо буде скінчена і роля Европи, як незалежної від СССР сили.

Насправді французька публічна опінія виявляє велике занепокоєння з приводу нової східньої політики Брандта. І тому деяка західньо - німецька преса підкреслює недовір'я французьких політичних кіл до східньої політики Брандта, іронічно додаючи, що цього недовір'я не можуть розвіяти приязні заяви Помпіду, що їх виголошуєна офіційних прийняттях і бенкетах в Бонні. Але одна річ — офіційні заяви. Хто знає, що говорив Помпіду своєму німецькому співрозмовцеві під час трьох побачень „на чотири очі"... Франція таки боїться марева Рапалло у своєму модерному виданні.

Вихід з тяжкої ситуації дехто вбачає в здійсненні ідеї об'єднаної Европи. Сильної Західньої Европи в тісному союзі з ЗСА, як це плянував Аденауер, працюючи над справою ліквідації історичної французько - німецької ворожости, без чого ідея об'єднаної Европи нездійсненна. Але ідея об'єднаної Европи — це ще тільки перспектива майбутнього.

Як відомо, зав'язок майбутньої об'єднаної Европи існує в рямках різних інституцій і міждержавних організацій, а насамперед в рямках так зв. Европейської Господарської Спільноти, до якої належать 6 держав: Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембург. Але рямки тих 6-ти держав замалі. І тому від довшого часу робилися заходи на поширення членства Евр. Госп. Спільноти, приймаючи до неї в першу чергу Англію. Та на перешкоді цим плянам стала Франція де Ґолля, не бажа-

(Закінчення на стор. 3-ій)

І. Вовчук

ЖНИВА: НАПРУГА, АЛЯРМ

(2)

Радам міністрів національних республік постанова надає право мобілізувати на збирання врожаю автомобільний транспорт підприємств, установ і організацій, „крім автомобілів міністерств і відомств, визначених окремою постановою". Мається на увазі відомство КГБ і військове. Забезпечити мобілізований транспорт водіями, шоферами, запасними частинами і ремонтними засобами. На кожну машину прикріпити два шофери чи водії, з тим, щоб забезпечити круглодобову працю машин. За робітниками на машинах, які будуть мобілізовані на жнива, зберігається 75% їхньої платні, а в колгоспах і радгоспах їм буде виплачуватись тарифна ставка. Трактористам, машиністам і комбайнерам, які виконають встановлену норму, „дозволено видавати зерно в розмірі від 2 до 4 центнерів (безкоштовно)". Премії (зерном) робітникам, що будуть працювати помічниками машиністів, трактористів і шоферів в час збирання врожаю виносять 80-50%.

Крім того Раді Міністрів РСФСР і Казахстанської ССР дозволено продавати механізаторам і їхнім помічникам, які прибудуть з інших районів імперії, по 10 центнерів зерна за державними цінами. Придбане збіжжя вони можуть здати державі і на одержану квитанцію відібрати ту саму кількість у себе в місті, як повернуться зі жнив. Скільки буде хаосу і бюрократичної сусти, як почнуть переводити оте стимулювання і заохочення зерном. Не з добра стосується натуральне заохочування. Видно, що люди за імперського соціялізму більше цінять натуральну винагороду, як грошову. Як виглядає, то і в нинішній соціялістичній економіці, найпередовішій, як твердять большевики, мають місце елементи натурального господарства, як то було за часів військового комунізму, коли навіть професори і викладачі одержували винагороду просом, картоплею, ячменем і іншими продуктами землеробства.

За постановою ЦК КПСС і Ради міністрів уряду мобілізації підлягають не тільки механізатори і техніки міст. Постанова надає право Радам міністрів союзних республік „залучати (мобілізувати) на сільсько - господарські роботи і на працю в хлібоприймальних підприємствах працездатне населення міст, робітничих селищ і сіл" — відповідно до потреб в господарствах. А директорам радгоспів і інших с/г підприємств дозволено „витрачати до 10% врожаю картоплі, овочів, фруктів, винограду і ягід на продаж в рахунок заробітку робітників, а також тим, що будуть залучені (пригнані) на збирання цих культур за пляновою собівартістю, але не вище, як роздрібні ціни".

Милосердні люди в ЦК і уряді імперії, дбайливі! Видаючи постанову про притягнення працездатного населення міст на збирання врожаю, вони навіть подумали про те, щоб притягнені працездатні не переплатили за приманку, тому й додали „але". Причина проста. Плянова собівартість на сільсько - господарську продукцію дуже часто в господарствах є вища, як ціна, за якою та продукція реалізується. В нормальному господарюванні така річ є немислима, не до подумання, а в системі імперського соціялізму, де все, включно з людьми, є державним, такі парадокси є нормальним явищем.

**

Постанова — алярмуюча. Тон її суворий, військового поготівля. Все передбачено до дрібниць. І в этому стилі, як в люстрі, відбивається стан в сільському господарстві цілої країни. Більше того, постанова унаочнює розладованість плянової системи господарства країни, централізованого до нікуди в Москві. Напередодні жнив, а в деяких районах жнива почались, на імперському шпилі спохватились, побачивши, що міністерства не виконують плянів постачання машин для господарств, не хватає запасних частин на ремонт, не підготовлені елеватори до приймання зерна, не ремонтовані дороги, в господарствах не вистачає механізаторів, залізничний і водяний транспорт не справляється з завданнями і багато від чисельних „не" в плановій економіці соціялізму, імперський штаб, де маячать про перемогу над світом, видав алярмуючу постанову. Надпляновий плян, який звучить: „жнива: наступ, алярм..." Маховик імперії закрутився з подвійною швидкістю. Міністерства узгіднюють мобілізаційні пляни, постачальники (стукачі) надолужують постачання, тисячі різних бригад перевіряють стан. Все потіючи пихтить, кругом курить бюрократична курява на всіх дорогах і шляхах. А „в колгоспах і радгоспах хотіли б прийняти горожан, як належить, створити їм необхідні умови та зустрінулись з нерозв'язаними трудноцами. Ніде купити ліжок, немає де придбати кухонне начиння, як кухлі, миски, ложки. Райспоживспілка, як видно, розгойдується („Правда", 22 червня 1970).

За приблизним обчисленням на просторах країни вся площа, що засіяна зерновими і зернобобовими культурами, дорівнює біля 130-135 мільйонів гектарів. На Україні, як подала „Р. У.", ч. 142 ц. р., під тими культурами зайнято 12 мільйонів гектарів. Сільське населення, як подало Ц.С.У. на 15 січня 1970 року виносить в імперії 105.745.000, або 44%, в Україні — сільського населення є 21.443.000, або 45%. Отож, на душу сільського населення припадає в СССР кругло 1,3 гектари, а в Україні менше, як один гектар. За нормальних умов життя, людськими взаєминами між урядом і населенням, немає підстав для алярмуючого поготівля, яким другий рік ЦК КПСС і уряд СРСР „ощасливлюють" населення.

(Закінчення буде)

З НАШИХ БУДНІВ

ЗАБУЛИ ЛІТЕРУ „Г"

Як смертні люди, так само безсмертні ідеї народжуються під щасливою або нещасливою зорею. Вебімо приклади з нашої екзильної дійсности і згадаймо хоч би такі успішні кампанії, як справа будови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні чи кампанія за створення Катедри Українознавства при Гарвардському університеті. Або ж, в недавньому часі, масова й всенародна збіркова акція на допомогу потерпілим від землетрусу братам-русинам у Югославії.

Ще мабуть ніколи такого не бувало, щоб харитативно-допомогова акція була в повному розгарі, як тут установа, що цю акцію організувала, тобто наш ЗУАДК, видає заклик до народу, щоб трохи сповільнив темп своєї жертвенности, бо вже немає куди дівати посилок з одежиною та іншим реквізитом! Виходить, заокеанські земляки так розщедрились, що цими їхніми посилками можна було залатати першу біду в Югославії, а, при відповідній ініціятиві, може й вдалося б було перекинути решту посилок до Туреччини, де поміж жертвами тамтешнього землетрусу, напевно мусіли бути якісь нащадки козацькі, запроторені во дни они в турецьку неволю!..

Оце вам називається успішно проведена кампанія, або акція, що зродилась під щасливою зорею!

А тепер інший приклад, — як благородна ідея, тільки набубнявівши першим, весняним пуп'янком, немов та „Цвітка дрібная", о. Маркіяна Шашкевича, зараз же завмерла зів'яла на пні!.. Я тут маю на увазі шляхетну, патріотичну акцію проф. д-ра Ярослава Рудницького на форумі ЮНЕСКО, в Парижі, в обороні рідної української літери „Г", яка вже стільки років мучиться-карається в лабетах червоного лінгвіциду. Хай мені під милий Біг, хтось компетентний пояснить, яка дальша доля цієї поневоленої літери та акції на її оборону! Було в нас на цю тему пару комунікатів у пресі, дві чи три статті з погрозами в сторону відвічного ворога, і на тому все сіло маком.

Ви кажіть собі, що хочете, а я твердженню, що ця кампанія розвіялась солом'яним димом саме тому, що не мала такого активного, бойового менаджера, такого як має Гарвардська Катедра в особі маґістра Степана Хемича. При відповідному керівництві чи менаджерстві ми вже мали б сьогодні крайові комітети, і Світовий Комітет Оборони Літери „Г", був би ґвалт у пресі, були б масові віча і маніфестації, і, що найважливіше, був би зорганізований принаймні стотисячний фонд оборони літери „Г", на котрий патріотичне громадянство сипнуло б грішми може й так само щедро та жертвенно, як на Гарвардську Катедру Українознавства.

А так — літера „Г" далі тероризується буквою „Г", а ми — ні ду-ду!

Ікер

О. Дереш

ГАЄВИЙ

(4)

— Ну, а це що? — вирвалося нехотячи із уст Дам'яна. — Не вже ж то я стрілив Боже мій, Боже! Що я наробив! Та я вбив медведя призначеного для архикнязя. От напитав собі клопоту й сорому, що не можна буде нікому на очі показатися. Пропала моя служба. Та служба службою. А де моя совість, що гідно буду робити службу. З яким лицем стану перед архикнязем й інженером. Щось мені все здавалося, що буду мати клопіт із тим медведем із білою латкою. Та й біда прийшла та ще яка велика. Міркуй тепер, як із неї вийти.

Дам'ян дрожачими ногами зліз із становища й обережно підійшов до медведя. Місяць глумливо усміхнений дивився на Дам'яна, що приглядався уважно великій купі бездушного м'яса. Злість на себе самого, що не міг запанувати над стрілецькою пристрастю, клопітливе положення, яке важко було змайструвати, викликували у нього хаос думок, які не легко було упорядкувати. Гукнув переразливо пугач, а гаєвий переполякався від його несподіваного голосу, бо здавалося йому, що це хтось його зловив на горячому, каригідному вчинку. Мимоволі повернувся на всі сторони й уважно вслухувався в пошуми легкого вітру. Та навколо не було жадної людини, ні звірини. Тільки безмірні ліси, що темною масою бовваніли на обрії притисненого неба, мерехтливі зорі між порозривними хмарами, місяць, що гойдався на них, як човен на хвилях і щось причасне, вороже в уяві гаєвого, що, здавалося, слідкує за кожним його рухом. — Пощо я стріляв? — постійно втомляла його думка аж до фізичного болю. — Сталося, пропало. Треба сприятати медведя. — Провіривши стріл, на хвилину повеселішав. — Та стріл таки добрий був. Певно сам архикнязь ліпше не стрілив би. Попав в саму середину комори. З натугою підклав під медведя галузь сосни й затягнув у гущавину, прикриваючи зверху чатинням і камінням.

Сумний і невеселий вертався до хати, нарікаючи на службу, на себе самого, інженера, навіть на архикнязя, ну й на медведя. Вечері не їв, сон його не брався, роздумував діло на всі сторони і ждав ранку, як судного дня. Коли невістка пішла доїти корови, Дам'ян задержав сина в кімнаті, велів йому перехреститися перед святими образами і присягнути, що нікому не зрадить, що він йому оповість.

— Та чому я маю присягати, тату? — питався син здивований такою дивною вимовою батька.

— Бо так, сину, мусить бути, коли ти хочеш рятувати свого батька від великої біди. Така біда, що, здається, готовий на себе руку накласти, як що ти мені не поможеш. —

Відмовлявся син від присяги, та коли побачив, що батько був близький розпачу, поклявся на Боже ім'я, що додержить тайни.

Старому Дам'янові якось важко було спочатку розказувати про свою журбу, та й синові різні думки приходили до голови.

— Біда сину.

— Та бачу, що біда, коли ви казали мені присягати.

— Не винен я сину. Сама рушниця випалила . . .

— Ой, Боженьку, чи не вбили ви?

— Та правду кажеш. Таки збив.

— На смерть?

— Від першого стрілу був труп.

— Чи не просив я вас, тату, щоб ви не ходили по ночах по лісі, бо готові собі клопоту напитати через надто вірну службу. А тепер на старі літа ще до в'язниці треба йти. Діри в небі не буде, як одного звіра менше буде в лісі. Та добре, що хоч він вас не вбив. Бо й таке могло бути.

— Та хто мав би вбити мене? Що ж я кому завинив?

— Той, що ви його застрілили. Ви знаєте, що з ними не переливки. У них рука звинна й скора. Потягнув за язичок від рушниці й ви вже труп. Чи ви може забули, як то було з лісничим? Кілька літ минуло й ніхто не знає, хто його вбив.

— Та що ти говориш! Той, що я його вбив, не мав рушниці й не вміє стріляти.

— То ще гірше. Бо як будете боронитися в суді, як справа вийде на яву, що ви стріляли у власній обороні? А то виходить, що ви вбили безборонну людину.

— Та не людину, а медведя.

— Ох, як ви мене перелякали, що власного серця не чую. Та чому ж ви відразу не кажете, що застрілили медведя. Аж мені тепер легше стало. Та чого я, дурний, за дурного медведя присягав. Чи ви, тату, де добре не випили з з цеї нагоди, що приїхав архикнязь?

— Ще, сину, натще серця. Але нині вип'ю за всі роки. І від інженера й архикнязя. Служби напевно позбудуся. А то готові ще по протоколах тягати. Як би то був звичайний медвідь, то я дуже не журився б. Ніхто не чув, ані не видів. Ти знаєш, що то за медвідь? Той з білою латкою, про котрого я тобі росказував. Завтра архикнязь має його стріляти, а він вже небіщик. Як би його був вбив „равбшіцер", не моя була б вина. Всього не можна припильнувати. Але „равбшіцер" на медведя не поривається. Ще на оленя, то так. Та з медведем не легка річ починати. Згарячкував, зле змірив, зле вцілив, то й смерть твоя неминуча. Але медвідь погиб із моєї руки, довіреної людини, що повинна службу совісно робити. Тепер я б'юся з думками, що мені далі чинити. Признатися соромно. Затаїти і збрехати совісно. І так клопіт і так не гаразд. Порадь ти, як вмієш, бо я вже цілком утратив голову.

Довго батько із сином розбирали справу та старий гаєвий ніяк не був вдоволений порадами сина.

Дорога до надлісництва була недалека й рівна та для Дам'яна може найтяжча в його житті. — Що мені робити? — питався сам себе та розв'язки не знаходив. Рішення признатися, заспокоювало його на хвилину та знову сумніви заплутували ясну думку. — Признатися — чесна річ. Та скільки клопоту, певно більше чим я, буде мати інженер. Бо що ж він скаже архикнязеві, щоб виправдати себе, ну й мене. Я — то дурниця. Із господаря мене не скинуть. Богу дякувати маю з чого жити на старі літа. Але інженер! З великими панами не переливки. Переказав одно слово намісникові, та й скінчилася кар'єра. А то готові й без пенсії позбавити хліба. А в нього дружина, діти, син, гарний хлопець, у школах. Всі свої люди. Шкода, щоб бідували з моєї вини. То нечесно і соромно було б для мене. Не мав би я спокою через ціле життя. А збрехати? Жив я чесно весь вік, не годиться тепер, коли доживаю свого життя, грішити брехнею. Дійся воля Божа. Таки скажу правду. Надрадник мудріша людина, чим я. Він скорше знайде пораду.

Перед надлісництвом Дам'ян хвилину постояв, б'ючись із думками. Та видно, що в нього запало остаточне рішення, бо перехристився, важко зітхнув і скорою ходою пішов у головний будинок надлісництва.

(Далі буде)

Помер мистець-маляр Євсевій Ліпецький

З Байройту (Німеччина) наспіла вістка, що 18-го червня ц. р. помер там, на 81-му році життя, наш відомий мистець - маляр Євсеній Ліпецький.

Цей буковинський земляк, що ще перед першою світовою війною закінчив мистецькі студії в дрезденській малярській академії, був передусім портретистом такої високої кляси, що подібного серед українських мистців ледве чи знайти. Про мистецьку оцінку його портретів можемо судити вже хоч би й з того, що йому „позували" такі особистості як австрійський цісар Карло, німецький цісар Вільгельм, генерал Гінденбурґ, чи не всі, його часу, буковинські митрополити й високі достойники та еліта. Він малював також буковинські красвиди й побутові сцени. Знав добре нашого мистця Івасюка. Попри всю його мистецьку працю він ще вчив „рисунків" у т. зв. українській або другій державній гімназії в Чернівцях, де всі учні й учителі дуже шанували його за його лагідну вдачу та батьківський до учнів підхід.

Ліпецький був не тільки мистцем - малярем. Він був не менше знаний як гарячий патріот - українець. Належав до багатьох українських товариств, як буковинські академічні товариства „Січ", опісля „Союз", котре за румунської окупації існувало як „Чорноморе", в якому він був Почесним Членом. Був членом або й в управі товариств „Народний Дім", „Книгозбірня", „Кобзар", „Українська Національна Партія Румунії", котра була політичною партією, а її головою був, по всій Европі відомий, наш буковинський сенатор до румунського парляменту проф. д-р Володимир Залозецький.

Покійний мій друг, як член дирекції „Українського Театру" в Чернівцях, завжди безкоштовно малював декорації й куліси для всіх вистав цього театру. Скільки разів приходилось мені, як мистецькому референтові й диригентові цього нашого професійного театру, просиджувати довгі ночі з Ліпецьким, чи то на засіданнях дирекції, чи то на пробах, чи товаришити йому, коли він малював ці куліси, а все нові вистави були майже кожного тижня. Вже наступного ранку йому треба було бути „в школі", та ще й подбати про двох його малолітніх ще дочок, що не мали вже мами. Він мусів бути їм і батьком і мамою, щоб виховати їх на гідних дочок нації. І справді, як взірцеві дівчатка вони покінчили гімназію та вступили в те саме академічне товариство, де був їх батько, у „Чорноморе".

У міжчосі Ліпецький одру-

У міжчасі Ліпецький одрубидві його дочки, старша Оля та молодша Наталка, повиходили заміж. Оля живе тепер в Україні, а Наталка, замужем за Володимиром Гнідим, що саме тепер є „сеньйором" (старшим), тут в Америці відновленого академічного товариства „Чорноморе", живе з родиною у Філядельфії.

Після окупації Буковини большевиками, Ліпецький, з дружиною та дочкою Наталкою з мужем, видістались з Чернівців на еміграцію до Німеччини та опинились у скитальчому таборі в Байройті. Тут прожив він, навіть вже й після розв'язання цього табору, аж до смерти, бо після смерти його улюбленої дружини він не хотів покидати Байройту.

Про благородну громадську й культурну працю проф. Ліпецького в цьому таборі багато його співтаборян могли б багато розказати, як покійний допомагав таборові, маючи добрі зв'язки з американськими й німецькими властями. І ось як саме? Спортретувавши командувача американської окупаційної армії тієї зони Німеччини, генерала Кіттінга, Ліпецький мав легкий доступ до нього, а через нього вже й певний вплив на відношення американців до таборовиків-українців. Приходилось йому ходити туди частенько й не в одній справі, бо часи були погані.

Не меншу поміч він ніс нашим емігрантам до Америки, в переходовому таборі в Швайнфурті, де він деякий час працював.

Кінчаючи цей мій спогад про дорогого нашого земляка, скажу коротко, що Ліпецький був людиною дуже послідовною, людиною незвичайної доброти серця, спокою та доброзичливости і не знав злоби або інтриг. Про нього я міг би сказати словами нашого Тараса Шевченка „і всіх людей благословлю". За це і всі так любили й шанували його. Він між українцями — мабуть — не мав ворогів.

Тож прощавай, Дорогий Земляче і мрій, хоч лежиш Ти у чужій землі, про волю дорогої нашої Батьківщини-України та й моли Бога, щоб сповнилась ця Твоя, і нас усіх, свята задушевна мрія — вільна, самостійна українська держава, з нашою Зеленою Буковиною, як її повсякчас нероздільною частиною, а пам'ять про Тебе буде жити між нами вічно!

Іван Жуковський

„Джерзі Джорнал" про українських діячок

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Місцевий щоденник „Джерзі Джорнал" помістив у числі з 8-го липня велику фотознімку чотирьох усміхнених пань, з таким підписом: „Помічниці української школи. Спереду зліва — п-ні К. Мельниченко, новообрана голова Батьківського Гуртка при українській парохіяльній школі св. Петра й Павла в Джерзі Сіті, при 16 Бентлі евню. Поруч із нею п-і В. Білик, заступниця голови; за ними — секретарка п-і Д. Дей і скарбничка п-і Р. Кручковська". Щоденник „Джерзі Джорнал" часто виявляє увагу до життя етнічних груп у цьому місті.

Отсим складаю прилюдну подяку
Панству ТЕОДОРОВІ і ЕЛІНОРІ ГРИНІВ
за совісне і прихильне передання свого довголітнього підприємства
„АЛЬМОР"
при 136 Перша Евню в Ню Йорку.
Щасти Їм Боже!

РОМАН ІВАНИЦЬКИЙ

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ОБЛАСНИХ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кання нових, кваліфікованих організаторів; закладання нових Відділів; відновлення забезпечення членів, яким кінчаються давні грамоти; підвищення суми забезпечення членів та забезпечування нових бодай на 5.000 дол., тому що менше забезпечення не дає справжньої безпеки; пляноване й систематичне використування радіових передач для організаційних кампаній; обслуга далеко розкинених Відділів; співпраця з обласними організаторами головних урядовців; масове користування інформативними брошурками та летючками УНСоюзу, тощо.

Основно обговорено питання окружних зборів, які замість бути зборами делеґатів Відділів, повинні стати масовими зборами членів і нечленів УНСоюзу відносних громад. Порушено й передискутовано справу основного вишколу, як самих обласних і постійних організаторів, так відділових секретарів і організаторів. Обласні організатори переходять тепер самовишкільний курс, спертий на відповідні підручники й складатимуть з нього іспит в головній канцелярії, а згодом розпічнуть курс вищого вишколу, під кермою професійної, братсько-забезпеченевої установи, який покінчиться іспитом, що дасть ґрадуантам цінне звання братського забезпеченевого дорадника (ФІК). Для відділових урядовців будуть відбуватися курси районові і окружні, а для заавансованих організаторів, раз у рік відбуватисьме курс на Союзівці. Спеціяльною темою конференції була плянована стабілізації „продукції" нових членів по областях, округах і відділах з метою заступити дотеперішню, більш чи менш випадкову продукцію постійними, плянованими згори прибутками членів. Встановлено, що конвенційні делеґати є обрані не лише на конвенцію, але на повні чотири роки й тому всі ці чотири роки обов'язані не лише репрезентувати УНСоюз, але для нього працювати.

Традиційна „делеґатська десятка" членів річно, є і буде мірилом виконання обов'язків делеґата. Підмічено, члени платять за „Свободу" лише $ 7.80 річно, а не-члени $ 18.00, тому теж і це повинно заохотити передплатників газети забезпечитися в УНСоюзу. Часто вкладка за забезпечення є така мала, що її в цілости, або в значній частині покриває зменшена передплата членів УНС. Поважне місце в нарадах відведено обов'язкові Відділів вести, крім забезпеченевої, також братську та суспільну працю й ожитити давні добрі братські практики і звичаї.

Нарада винесла побажання, щоб в кожній громаді, а в конечности бодай в кожній окрузі УНС відбулася раз у рік якась громадська союзова імпреза, найкраще Союзовий День, на взір того, який традиційно відбувається в половині вересня на „Союзівці", та щоб тоді масово роздаваними летючками і т. п. інформувати суспільність про вагу життєвого забезпечення та вийняткові умови, які в цій ділянці дає УНСоюз. Обговорено також змагання Відділів, Округ і Областей поміж собою за першенство цьогорічної кампанії й встановлено мету кампанії в другому півріччю цього року на 3.000 нових членів. Слід пригадати, що конвенційна кампанія в першому півріччю дала кругло 3.100 членів. З початком осені відбудуться масові союзові зборі-віча по всіх 30-ти Округах УНСоюзу та поїздки організаторів до віддалених Відділів.

Окремо підмічено питання життєвого забезпечення, як найпевнішого засобу не лише забезпечення перед несподіванками долі, але також інвестиції придбаного майна. Остання затяжна й для багатьох трагічна криза на біржі, яка часто на 90% знецінила акції (стаки), та не менша знижка уділів у Мючуал Фондах, а дальше часта обнижка ціни реальностей з уваги на міґрацію населення, говорять великим голосом про це, що найбільш надійною і певною інвестицією майна та засобом запевнення спокійної старости, є життєве забезпечення. Обов'язком обласних і відділових організаторів є повчити про це нашу суспільність.

Ширина проблематики конференції та її високий професійний рівень ствердили ще раз неоцінену службу, яку дає нашій суспільности УНСоюз, який уже ввійшов в свій 76-ий рік праці для народу. Не користання з фахового досвіду союзових організаторів та з фінансових і людських ресурсів УНСоюзу, приносить шкоду, як суспільности, так її поодиноким членам.

21-ий Здвиг українців...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Маніфестаційну частину Здвигу відкрив керівник Комітету Здвигу мґр. В. Щербій, голова Відділу ООЧСУ в Дітройті. Після відіграння сумівською духовою оркестрою „Батурин" американського й українського гимнів, під диригуванням В. Кардаша, відбулась урочистість піднесення прапорів і Салют Поляглим Героям. Програмою вів ред. П. Рогатинський. У Почесній Президії були священики українських Церков та представники різних організацій і товариств, від УККА вітав учасників Здвигу ред. В. Мазур, президент УНПомочі. Головну промову виголосив конґресмен Джан Дінґелл. Коротко промовляли ще стейтовий сенатор Роберт Юбер і кол. губернатор стейту Мичиґен Меннен Віллььямс. З українців промовляли д-р Константин Савчук з Ню Йорку, д-р Роман Малащук з Канади, голова ОЖ ОЧСУ мґр. Уляна Целевич, ред. В. Мазур, д-р С. Галамай. У дефіляді Сумівської молоді взяли участь юнаки й дівчата з семи Осередків із ЗСА й Канади та міжосередкова група „Сибірські Вовки". Голова Проводу ОУН Ярослав Стецько та інші діячі прислали на Здвиг привіти. В мистецькій частині, що пройшла з великим успіхом, виступали: чоловічий хор „Прометей" з Торонта, під диригуванням мґр. В. Кардаша, оркестра СУМ „Батурин", актор-рецитатор Євген Курило, жіночий Ансамбль „Веселка". Багато творів були присвячені пам'яті ген.-хор. Тараса Чупринки. Декорації й написи на трибуні виконав мистець Михайло Дмитренко.

Урочистість на честь З. Лиська

В залі УВАН відбулась 21 червня ц. р. недовга, оригінальна і корисна імпреза з нагоди річниці смерти бл. п. д-ра Зіновія Лиська.

Відкриваючи її, проф. Н. Осадча - Яната представила вдову по композиторові, п-ю Докію Лисько, що її зібрана громада привітала щирими оплесками.

Д-р І. Соневицький відчитав довший реферат про З. Лиська, присвячуючи увагу одному напрямкові творчости композитора, а саме, як дослідникові української народної пісні і невтомному авторові 10-титомового „Кодексу" чи „Збірника українських Народних Мелодій". Збірник цей охоплює біля 11,500 пісень зі всіх земель України. Д-р З. Лисько був певний, що яких 85 відсотків наших народних пісень оформив він у тому збірнику. Найкраще заступлені, очевидно, в збірнику пісні західніх земель, найслабше — південно-східніх. Дотепер вийшло чотири томи, п'ятий у друку, а дальших п'ять у приготуванні до видання. Фірмує „Велику Книгу" Українська Вільна Академія Наук, а адміністрація і видання є у руках дир. М. Коця. Реферат був опрацьований дбайливо і добре виголошений.

У другій частині оперова співачка п-і Марта Мусійчук-Кокольська відспівала чотири народні пісні з фортепіяновим опрацюванням сл. п. композитора. Були це: „Сивий коню", „Ой, давно я, давно", „Темна нічка" та весільна „Не стій, вербо". Музичне трактування фортепіянового дострою композитором Лиськом цікаве і мистецьке. З наших композиторів, хіба М. Колесса опрацьовує партію фортепіяну в подібний спосіб. Воно сучасно-модерне, хоч не атональне. Співачка вжилась у зміст і музику пісень та відспівала їх переконливо своїм милозвучним сопраном. Добірна публіка рясно оплескувала співачку, акомпаніятора І. Соневицького і неживучого композитора-науковця. Очевидно, коли б УВАН відважилась купити новий інструмент, мистецький рівень виконання був би куди-куди вищий.

Урочистість мала за ціль пригадати не тільки невіджалувану втрату, що зі смертю З. Лиська зазнав увесь український музичний світ рік тому, але і приспішити видання його великої праці, тобто дальших томів його „Мелодій". В нас говорилось і писалось дещо про це уже й давніше, але досі замало або і взагалі не звернено уваги на один преважливий чинник, а саме, що цей збірник буде найбільшим в цілому світі твором цього роду. Ми навіть не здаємо собі справи, яка це величезна праця на полі нашого культурного дорібку! Жадна з великих і багатих, а передовсім державних націй не має збірника рівного величиною і посмністю цьому нашому кодексові мелодій. Це щось із вершинних досягнень, на яких майоріє тільки ім'я нашого Архипенка. І на це спромоглась українська еміґрація силами і самопосвятою однієї людини в особі д-ра З. Лиська. Нічим іншим, можливо, не буде спроможна наша заокеанська суспільність почванитись перед народами світу і перед рідною батьківщиною, як цим збірником. Сподіваймось, що культурні люди швидко придбають ці томи. Чим швидше, не зволікаючи, як дотепер, треба почате велике діло докінчити і видати решту цього монументального і цінного твору.

Теодор Терен Юськів

ЕВРОПА ПОМІЖ АМЕРИКОЮ І СССР

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ючи мати такого сильного конкурента, як Англія, щодо провідної ролі в Европі. Багато французьких політиків критикувало таку постанову де Голля, і тепер видно, що вони мали рацію, Помпіду перекреслив „вето" де Голля щодо вступу Англії до Евр. Госп. Спільноти. Але — чи цього не зроблено запізно?

30-го червня ц. р. відбулася в Люксембурґу перша зустріч міністрів закордонних справ 6-ти країн ЕГС з міністрами закордонних справ 4-ох країн - кандидатів: Англії, Норвеґії, Данії й Ірляндії. 21-го липня розпочинаються ділові засідання в справі прийняття чотирьох нових кандидатів. Ясно, що Франція зацікавлена в притягненої до тіснішої співпраці цих 4-ох країн, а насамперед Англії. Бо разом з Англією вона мала б більше шансів протиставитися домінуючій ролі Західньої Німеччини в майбутній об'єднаній Европі та стримати західньо - німецький уряд від з а д алекойдучого „відпруження" з СССР, що могло б обернутися в модерне Рапалло.

Проте, поширення ЕГС шляхом притягнення до неї Англії й інших кандидатів — це тільки перший і далеко невистачальний крок на шляху до здійснення тісної співпраці в господарській культурній, а тим більше в політичній і мілітарній ділянках. Шлях до такої об'єднаної Европи ще дуже довгий і тяжкий. А тому треба повторити, чи, як здається, рішальні заходи по цьому шляху не приходять запізно?

Політика західньо - европейських держав йде непевними кроками, шукаючи виходу з тяжкої ситуації. Її позначають часто суперечні й тяжкі до виконання пляни: шукати можливостей відпруження з СССР й одночасно зберегти пов'язання з ЗСА; знайти способи впровадити на реальний шлях справу тіснішого об'єднання західньо - европейських країн і одночасно не пошкодити партикулярним інтересам кожної з цих країн; затримати НАТО, як інструмент спільної оборони проти загрози зі Сходу, але не дратувати вічних Москви, щоб не перекреслити надій на можливості в с т ановлення тривалого миру на европейському континенті.

При цьому всьому панує мовчазна згода щодо одної справи: не згадувати про ті країни, які вже перебувають не тільки під гегемонією, але в колоніяльній залежності від Москви. Це — внутрішня справа комуністичного бльоку, „табу", до якого не вільно торкатися! І тому не диво, що всі „забули" про Чехо - Словаччину і що не звертають уваги на розпачливі зусилля Румунії затримати хоч мінімальні прероґативи своєї суверенности.

При цій нагоді варто згадати, що в колах християнсько - демократичної опозиції в Західній Німеччині певне занепокоєння викликала нещодавно опублікована в совєтській „Правді" стаття, скерована проти діяльности організацій еміґрантів на території Західньої Німеччини. Але, чому таке занепокоєння? Не тому, що хтось турбується долею еміґрантів з країн під совєтським пануванням, а тому, що, як передбачають християнські демократи, після підписання договору зречення від ужиття сили Москва може зажадати розв'язання не тільки організацій еміґрантів, але й усіх тих інституцій і організацій, які є недогідні для совєтської політики. Виходить, що організацій еміґрантів не боронив би ніхто... Це та, між іншим, перспектива, з якою мають рахуватися також і українські організації та установи, які мають свій осідок у Західній Німеччині...

Нове число дитячої „Веселки"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З друкарні „Свободи" вийшло подвійне, на 24 сторінки, число журналу УНСоюзу для дітей „Веселка", за липень-серпень. Літні місяці, охоплені в ньому, яскраво відбились на багатобарвності цього цікавого, приємного і повчального числа. Мистці-ілюстратори: П. Холодний мол., Ю. Козак, Н. Мриц, Б. Божемський, М. Дмитренко, Р. Василишин-Гармаш, П. Андрусів, Я. Гніздовський, М. Михалевич подбали про мистецьке оформлення, а такі автори помістили оповідання, вірші, розоповіді про дітей, табори, природу й різні пригоди, короткі розоповіді з історії України: Р. Завадович, Ліда Гайдай, Б. Данилович, Галина Чорнобицька, В. Переяславець, В. Маців, Міра Гармаш, Ганна Черінь, Константина Малицька, К. Перелісна, О. Залеський та. ін. Крім багатьох розвагових, є в цьому числі й історично-пізнавальні матеріяли, зокрема про Конотіп, про кн. Ольгу. Співредактори „Веселки" з рамени ОПЛДМ поширили кількість віршів і оповідань із серії „Юні таланти", поміщене велике „Листування" з юними читачами „Веселки". Добре було б, коли б це число дійшло до всіх таборів для дітей і молоді.

Мистці пластунам в Ню Йорку

Протягом довгих років нашого перебування на чужині читаємо звідомлення нашої преси про участь наших мистців у громадському житті, а в тому і про пожертви їх праць для добра загалу. Велика частина тієї жертвенности мистців припадає нашій молоді, а зокрема Організації Української Молоді Пласт. Вважаємо, що такі благородні почини наших мистців ми повинні оцінювати й інформувати про них нашу громаду.

Як всім відомо, Станиця Пласту в Ню Йорку закупила дім для молоді. Щоб пристосувати цей дім для найкращого використання у вихованні наших дітей, його потрібно було перебудувати. Не звзажаючи на велику жертвенність пластунів, батьків пластової молоді і поодиноких громадян фонди на перебудову дому були невистачальні. Гурток Пластприяту рішив влаштувати різні імпрези, дохід з яких призначувано на перебудову пластового дому.

Одним із засобів здобуття фондів була велика вигравка образів подарованих на ту ціль Пластові. Дев'ять відомих українських громадян мистців: Богдан Божемський, Ярослав Вижницький, Яків Гніздовський, Любослав Гуцалюк, Дарія Костів, Богдан Савчук, Богдан Титла, Ірина Фединишин і Тарас Шумилович подарували Гуртковi Пластприяту свої образи. Їх льосування відбулося в місяці травні 1970 р. під час Пластового Свяченого. У висліді Пластприят здобув додаткові фінанси на перебудову пластового дому.

Вдячність вгорі згаданим мистцям подвійна: за допомогу у здобутті грошей на перебудову дому, а головне за зацікавлення пластовою молоддю і турботу за її виховання. Провід Станиці й Управа Гуртка Пластприяту дякують в імені всіх пластунок, пластунів і батьків українським мистцям за їх прихильність і щедрість для української молоді

Є. І.

МЕТЕОРИТ УПАВ НА УКРАЇНСЬКЕ МІСТЕЧКО

Агенція ТАСС повідомила, що 4-го липня впав 33-фунтовий метеорит на вулицю українського містечка Яготики і пробив велику діру у землі.

Після довгої і тяжкої хвороби упокоївся в Бозі, 9-го липня 1970 року на 72 році життя, мій Дорогий ЧОЛОВІК

бл. п.
ВАСИЛЬ ОВСІЄНКО

Сотник Армії УНР

ПАНАХИДИ відбудуться в похоронному заведенні П. Яреми в суботу, 11-го і в неділю, 12-го липня 1970 р. о год. 7-ій веч.

ВИНОС ТІЛА до церкви св. Володимира, 82-га вул., в понеділок, 13-го липня 1970 р. о год. 11-ій ранку.

ПОХОРОН на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 2-ій по пол.

В глибокому смутку —

ДРУЖИНА

ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ
ВІДДІЛ у НЮ ЙОРКУ
із смутком повідомляє, що
дня 9-го липня 1970 року помер

ВАСИЛЬ ОВСІЄНКО

Сотник Армії УНР
колишній член Управи нашого Відділу

Висловлюємо глибоке співчуття Дружині Покійного та закликаємо колишніх вояків до участи у Панахиді та похороні нашого Товариша Зброї.

УПРАВА

Замість квітів на могилу
св. п. проф. **ІВАНА НЕДІЛЬСЬКОГО**
склали на видання Українських Народних Мельодій
д-ра Зіновія Лиська

Агафія ЗАПФЕРТ з Родиною — 10.00 дол.
М. і С. СТЕПАНЮКИ 10.00 дол.

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НАШОГО НАЙДОРОЖЧОГО МУЖА І БАТЬКА

БЛ. П.
Д-РА ІВАНА ЯНЧИШИНА

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

в Церквах:

Непорочного Зачаття П.Д.М. в Гемтремку
в СЕРЕДУ, 15-го ЛИПНЯ 1970 р. о год. 7-ій рано.

Св. Михаїла в Дірборні
в СЕРЕДУ, 15-го ЛИПНЯ 1970 р. о год. 8-ій рано

Про ласкаву участь у відправах і молитвах в цей день просять

дружина — ОЛЬГА
сини— ЮРІЙ і ПЕТРО

— КОРОТКІ ВІСТІ —

У НОВОМУ БУДИНКУ СЕНАТУ У ВАШИНГТОНІ ВІДБУВАЄТЬСЯ конференція різних опозиційних супроти Уряду президента Ніксона груп і організацій, включно з 98 конгресменами й сенаторами з лібералького крила обох партій, про визначення дати, до якої американські війська повинні відійти з В'єтнаму. Президент рішуче противиться визначуванню такої дати, щоб не інформувати ворога та не підтримувати його цим в його спротиві мирно договоритись про політичну розв'язку конфлікту.

НА П'ЯТНИЦЮ 10 ЛИПНЯ ПРИЗНАЧЕНО в Білому Домі бенкет задля відзначення 25-тиріччя Об'єднаних Націй. Запрошена на той бенкет Шірлі Темпл Блек, колишня славетна фільмова дитяча зірка, тепер член американської делегації на останню сесію Генеральної Асамблеї ОН, республіканка, заповіла, що під час того бенкету пропонуватиме, щоб Уряд звернувся офіційно до Об'єднаних Націй, що це їхній обов'язок посередничити в замиренні на Південні Азії.

НЮЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР НЕЛСОН РОКЕФЕЛЛЕР СКІНЧИВ 8 липня ц. р. 62 роки. Він відсвяткував ту подію тихо, у найближчому родинному колі у своєму літньому домі в Мейні, відмовившись від будь - яких прилюдних парад. Найповажнішим суперником Рокефеллера в осінніх виборах, в яких він кандидує на четверту каденцію губернатора, є демократичний кандидат Артур Голдберг, кол. найвищий суддя і кол. амбасадор ЗСА в ОН.

КЕНЗАС СИТІ В МІССУРІ СТЯГАЄ найдорожчі в ЗСА оплати за переїзд міськими автобусами: 50 цт. в одну сторону. Чикаго завело тепер 45 центів оплати за переїзд підземкою або автобусами, чи міською наземною залізницею. У Клівленді в минулу середу вже восьмий з черги день не було ніякої міської комунікації, бо робітнича спілка проголосила була дикий страйк. Так само застрайкували тамошні збирачі сміття і відпадків.

У КАЛІФОРНІЇ ДАЛІ ПЕРЕМАГАЄ права течія в громадянстві: у додаткових виборах в минулому тижні обрано до Конгресу Джана Русселью, якого в понеділок 6 липня зaприсяжено в Палаті репрезентантів. В минулому тижні заприсяжено там Джана Шміца, також з Каліфорнії. Вони обидва належали офіційно до правої організації „Джан Бирч Сосайті".

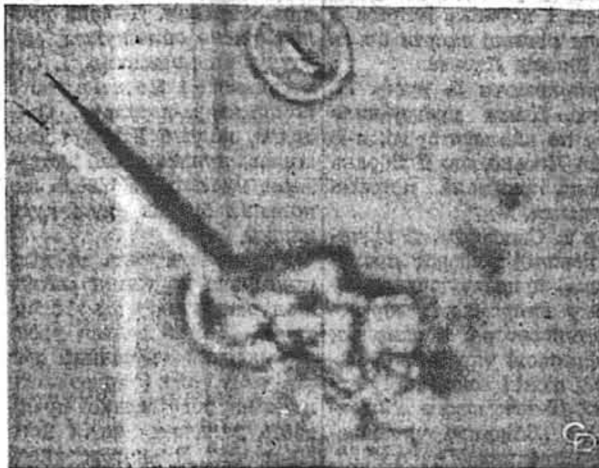
АМЕРИКА ВІДКЛИЧЕ з Південної Кореї частину своїх військ, які перебувають там силою кругло 60.000 вояків. Американський амбасадор у Сеулі Вілліям Дж. Портер поінформував про це південно - корейського прем'єра Чунг Іль Квона. Речник Державного Департаменту заявив у Вашингтоні, що Америка не відкличе ніяких військ без попереднього докладного порозуміння й узгіднення з південно - корейським урядом. Південно-корейський уряд вже раніше заповів був, що у випадку поменшення американських військ в Кореї, він відкличе своїх 50.000 вояків з протикомуністичного фронту у Південнім В'єтнамі.

БРИТІЙСЬКА ПАРТІЯ ПРАЦІ ОБРАЛА на заступника свого голови, яким залишився недавній прем'єр Гарольд Вілсон, колишнього канцлера скарбу Роя Дженкінса. Він має марку „поміркованого" і є прихильником приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти, тому його вибір не загострить становища опозиційної тепер в палаті громад Партії Праці й облегшить її співпрацю з консервативним урядом Едварда Гіта.

ЧЕСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПОЗБАВИВ посольського мандату колишнього першого секретаря компартії ЧССР і колишнього голову парляменту, Александра Дубчека, повинуючись наказам Москви, що мститься на тому чеському діячеві за його демократизаційні реформи. Над внеском партійної Президії про виключення Дубчека не було дискусії. Одночасно прийнято до відома „зречення" з мандату кол. прем'єра Ольдріха Черніка, близького співробітника Дубчека.

ДО РИМУ ПРИБУВ голляндський кардинал Бернард Алфрінк для нарад з Папою Павлом VI. Голляндська Католицька Церква попала в конфлікт з Папою, прийнявши всупереч його закликові на з'їзді духовників і мирян, з участю всіх тамошніх єпископів, резолюцію проти целібату. Державний секретар Апостольської Столиці кардинал Жан Віллльо перевів недавно засекречені наради з кардиналом Альфрінком у Парижі, підготовивши теперішній приїзд Альфрінка до Риму. Папа, з виразним натяком на голляндських католиків, сказався недавно, що Католицькій Церкві погрожує новий розкол, якого проте ніхто не хоче.

Ізраїль погрожує новою превенційною війною проти Єгипту

На цій світлині видно совєтську протилетунську ракету, що її вистрілено з одного становища в Єгипті проти ізраїльських літаків. Вгорі на світлині інше таке протилетунське ракетне становище: цілу систему таких становищ збудували в Єгипті за 15 миль на захід від Суезького каналу совєтські військові фахівці. Цю світлину зроблено з одного ізраїльського бомбовика, що атакував єгипетські позиції.

Єрусалим. — Ізраїльські газети раптом заговорили про конечність „перегрупувати ізраїльські оборонні збройні сили" на той випадок, коли б ізраїльське летунство втратило свободу рухів в обширі Суезького каналу. Шеф штабу ізраїльської армії генерал Хаім Бар Лев, який ніколи не переводить пресових конференцій, заявив на пресовій конференції три дні тому, що совєтські вояки обслуговують совєтські протилетунські ракети САМ-2 і САМ-3 і що вони збили впродовж одного тижня три ізраїльські джети. Американські керівні чинники буцім-то поінформовані про те, що Ізраїль, лякаючися втратити летунську перевагу над Суезьким каналом та сумежними обмами його узбережжями, плянує перевести збройну операцію піхотним військом вздовж Суезького каналу по єгипетському боці, щоб знищити встановлену там Совєтами систему протилетунської оборони. Ізраїльці будімто переконані, що совєтські протилетунські ракети на єгипетській території мають дальшейдуче завдання, а не тільки оборону проти ізраїльських летунських атак: мовляв, Єгипет плянує під „парасолею" тих ракет перевести десант на східному узбережжі Суезького каналу й створити там мостовий причілок для дальших операцій проти Ізраїлю. Американські керівні кола вважають, що ситуація настільки грізна, що амбасадор ЗСА Джекоб Бім заповівся в совєтського міністра закордонних спрэв Андрея Громика на довшу розмову „в найближчих днях". Бім — твердять газети, — зверне увагу на ту грізну ситуацію на Близькому Сході та буде наполягати, щоб СССР приєднався до ЗСА в заходах про замирення між Ізраїлем і арабами, яке єдино може вимінути нову війну з її наслідками, що їх годі передбачити.

У ВІДНІ ПРОГОЛОШЕНО заяву американської делегації, яка у тому наддунайському місті веде строго засекречені переговори з Совєтами про обмеження продукції різних родів ядрової зброї. У тій заяві рішуче заперечується закид демократичного сенатора Дж. В. Фулбрайта, наче б Уряд Ніксона не був зацікавлений у тих переговорах з Совєтами.

12 СЕНАТОРІВ ЗГОЛОСИЛИ свій додатковий проєкт переходу в Америці з системи примусової рекрутації на приймання тільки добровольців. Той проєкт сенаторів неначе доповнює проєкт покликаної Президентом Комісії, що її головою був колишній секретар оборони Томас Гейтс з часу Д. Д. Айзенгавера. Президент Ніксон є також прихильником переходу Армії на добровільну систему. Найбільша трудність — у здобутті фондів, бо треба підвищити платню військовикам на 50 відсотків, якщо не подвоїти її, щоби переконати молодих мужчин, що також з матеріяльного боку служба у війську не гірша від інших професій.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

ДІТРОЙТ, Міш. Т-во Запорозька Січ" — Відд. 75 повідомляє членів, що місячних зборів в липні і серпні цього року НЕ БУДЕ. Фін. секр. п. Верещинський Б. чл. вкл. буде брати у п'ятниці і суботи кожного тижня в УНДомі при вул. Мартин від год. 7-9 веч. Проситься вирівняти вкладки та відібрати дивідендові чеки. — С. Леськів, рек. секр.

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ЗАВОЙСЬКА, членка УНС Відд. 167 Б-ва св. о. Николая в Толідо, Огайо, померла 25 червня 1970 р. на 56 р. ж. Нар. в Толідо, Огайо, і стала членкою УНСоюзу в 1933 р. Полишила в смутку мужа Степана, 2 дочки: Джованні і Ольгу, сина Степана і 10 внуків. Похорон відбувся 25 червня 1970 р. на цвинтарі Toledo Memorial Park в Толідо, Огайо. Вічна Їй Пам'ять! І. Вельган, секр.

MICHAEL PAWLIN, член УНСоюзу Відд. 325 Т-ва Запор. Січ в Бруклині, Н. Й., помер 3 червня 1970 р. на 60 р. ж. Нар. в с. Поздуче, Перемишль, Україна. Став членом УНС в 1944 р. Полишив у смутку дружину Марію, 4 доньки: Марію, Анну, Юлію і Марійон. Похорон відбувся 6 червня 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Лонг Айлен Ситі, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять! В. Цюпа, секр.

НАДЗВИЧАЙНА ВАКАЦІЙНА ЗНИЖКА. ЗАМІСТЬ $27.00 — ПЛАТИТЕ — $20.00. УПРИЄМНІТЬ СОБІ ВАКАЦІЇ! БЕРІТЬ ЗІ СОБОЮ ТАКІ КНИЖКИ:

Лука Луців: Іван Франко — Борець за національну і соціяльну справедливість. Сторін 654	$9.50
Лука Луців: Тарас Шевченко: Співець української слави, стор. 192	2.50
Лука Луців: Маркіян Шашкевич. Біографія і характеристика творчости з додатком усіх оригінальних творів поета. Ст. 118	2.00
Лука Луців: Ольга Кобилянська (В 100-річчя її народин), ст. 72	1.00
Лука Луців: Іван Франко. Життя і творчість. Ст. 64	1.50
Володимир Кедровський: Обриси минулого. Стор. 136	2.50
Шевченкові думи і пісні. (У сторіччя смерти Поета). Стор. 112	1.00
Василь Барка: Рай — Роман. Стор. 309	2.00
Taras Shevchenko — Bard of Ukraine by D. Doroshenko	.50
Ivan Franko — Poems. Translation of Percival Cundy, edited by Clarence A. Manning	4.50

Замовлення і належність (чеки, поштові перекази) шліть до:
"Svoboda"
81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303